

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research Design)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional descriptive study)

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

ประชากรศึกษา (Study population) คือ โรงพยาบาลรัฐ 25 แห่งและเอกชน 75 แห่ง โดยไม่รวมโรงพยาบาลที่เป็นโรงเรียนแพทย์ และโรงพยาบาลที่ไม่มีการใช้โลหิตในรอบปีที่ผ่านมา ในกรุงเทพมหานคร รวม 100 แห่ง

ตัวอย่าง (Sample) คือ โรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานครทุกโรงพยาบาลที่ไม่ใช่โรงพยาบาลที่มีโรงเรียนแพทย์ และโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่ไม่มีการใช้โลหิตในโรงพยาบาล เป็น โรงพยาบาลรัฐ 25 แห่งและเอกชน 75 แห่ง รวม 100 แห่ง โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

หน่วยที่ศึกษา (Study unit) คือ หัวหน้าธนาคารโลหิตของโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย (Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา สำหรับสอบถามหัวหน้าธนาคารโลหิตของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลการจัดการโลหิตและการใช้โลหิตของโรงพยาบาล จำนวน 37 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการจัดการโลหิตและการใช้โลหิตของโรงพยาบาล จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลการจัดการโลหิตและส่วนประกอบโลหิตของโรงพยาบาล จำนวน 1 แผ่น

ส่วนที่ 2 แบบบันทึกการใช้โลหิตและสาเหตุการจำหน่ายโลหิตทิ้ง ของโรงพยาบาล จำนวน 1 แผ่น

2. แบบบันทึกการขอใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต ของโรงพยาบาลใน กรุงเทพมหานคร จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีประสบการณ์ทางด้านงานบริการโลหิต จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบรายละเอียด
2. นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับหัวหน้าธนาคารโลหิตของโรงพยาบาลรัฐ และเอกชนในเขตปริมณฑล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 10 โรงพยาบาล โรงพยาบาลละ 1 ชุด
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้จริง

ระยะเวลาดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการจัดการโลหิตและการใช้โลหิตของโรงพยาบาลรัฐและเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากหัวหน้างานธนาคารโลหิตของโรงพยาบาล ใช้ข้อมูลเรื่องการจัดการโลหิตและการใช้โลหิตในโรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2547 ถึง 30 กันยายน 2547 โดยเริ่มทำการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ 12 ตุลาคม 2547 ถึง 30 พฤศจิกายน 2547

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ขั้นเตรียมการ

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เพื่อทำหนังสือนำเสนอและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากโรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่าง
2. จัดทำทะเบียนรายชื่อโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับและลงรหัสในแบบสอบถาม เพื่อให้ตรวจสอบการได้แบบสอบถามคืน

ขั้นตอนการ

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือมาจากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่ศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการให้หัวหน้าธนาคารโลหิตตอบแบบสอบถาม
2. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือนำส่งของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ผ่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งหัวหน้าธนาคารโลหิตโดย มีกำหนดส่งแบบสอบถามคืนศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ ภายใน 4 สัปดาห์หลังจากส่งแบบสอบถาม ซึ่งภายหลังจากส่งแบบสอบถามไป 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยจะโทรศัพท์ติดต่อไปยังหัวหน้างานธนาคารโลหิตของโรงพยาบาลเพื่อติดตามเรื่องการได้รับแบบสอบถามและอธิบายแบบสอบถาม
3. เมื่อถึงกำหนดส่งคืน ผู้วิจัยดำเนินการโทรศัพท์ติดต่อ สอบถามไปยังหัวหน้างานธนาคารโลหิตของโรงพยาบาลที่ยังไม่ได้ตอบกลับแบบสอบถาม เพื่อสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการตอบแบบสอบถามและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามภายใน 1 สัปดาห์หลังจากโทรไป
4. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล แปลข้อมูลที่เป็นรหัสตามคู่มือลงรหัสที่เตรียมไว้ทำการบันทึกข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ใน โปรแกรม SPSS 11.5 for windows
5. ผู้วิจัยทำการเก็บบันทึกข้อมูลเรื่องประเภทของผู้ป่วยและประเภทของหมู่โลหิต จากแบบบันทึกการขอใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต ของโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) (46,47,48,49)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/ PC+ สถิติที่ใช้ ดังตาราง

ชนิดของสถิติ	วัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์	ชนิดตัวแปร	วิธีการวิเคราะห์
1.สถิติเชิงพรรณนา	- เพื่อศึกษาการจัดการจัดหาโลหิตและส่วนประกอบของโลหิตของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร จากแหล่งต่างๆ	-ข้อมูลเชิงปริมาณ	-ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	- เพื่อศึกษาอัตราเฉลี่ยการใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต ของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร	-ข้อมูลเชิงปริมาณ	-ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	- เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาโลหิตและการใช้โลหิตของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร	-ข้อมูลเชิงคุณภาพ	-ใช้ร้อยละ
	- เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของหัวหน้าธนาคารโลหิตของโรงพยาบาล	-ข้อมูลเชิงคุณภาพ	-ใช้ร้อยละ
	- เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาโลหิตและการใช้โลหิตของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร	-ข้อมูลเชิงคุณภาพ	-ใช้ร้อยละ
	2.สถิติเชิงอนุมาน	- เพื่อเปรียบเทียบการจัดการจัดหา โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต ของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร	-ข้อมูลเชิงปริมาณ
- เพื่อเปรียบเทียบอัตราเฉลี่ยการใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต ของโรงพยาบาลรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร		-ข้อมูลเชิงปริมาณ	-ใช้ Mann-Whitney Test
- เพื่อเปรียบเทียบการจัดการจัดหา โลหิตและส่วนประกอบของโลหิต จำแนกตามขนาดโรงพยาบาล		-ข้อมูลเชิงปริมาณ	-ใช้ Kruskal-Wallis Test
- เพื่อเปรียบเทียบอัตราเฉลี่ยการใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิตจำแนกตามขนาดโรงพยาบาล		-ข้อมูลเชิงปริมาณ	-ใช้ Kruskal-Wallis Test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย